

ĚUROPEÁN
SLAM POETRY
CHAMPIONSHIP 2024

Freya - Slovakia

POMPEJE

v rámci mentálnej stability som prestala
stavať atómové kryty
v priestore medzi mojimi ušami
a moje uránové dlane sa už nedotýkajú
kvitnúcich kvetov
nechcem už nikdy zahubiť lásku jedinou vetou.
kto som ja, aby som zväzovala uzly, ktoré život pretol?
a kto som, aby som pretínala nitky, ktoré život spája
v zhone za vidinou môjho osobného raja?

Keď Gorgias v starovekom Grécku tvrdil,
že nepoznáme nič okrem seba
a všetko od kamenných lomov až po najvyšší kúsok neba,
je omrvinkami z nášho každodenného chleba,
že vonkajší svet je len to, čo jeden človek dokáže vstrebáť,
takmer poprel krásu nevyslovených slov
a vyhynutých kvetín.

keď kúdoly prachu a popola zavalili Pompeje
a všetky deti,
ktoré už nikdy nemali napísať svoju verziu solipsizmu,
Vezuv si zobral nielen životy, ale aj ich prizmu.

a keď v '86-tom vybuchol Černobyl
a naši rodičia sa hrali na ihriskách,
počuli to isté, čo Gorgias a motýle v Pompeji.
počuli svoje duše písať.
dušami plakali za chlieb,
ktorý im pristál v miskách,
plakali za chlieb, ktorý odjakživa stojí životy.
roky predtým, než sa správy o výbuchu
dostali aj za naše ostnaté ploty,
roky predtým, než zamával krídlami dvojhlavý motýl,
ľudstvo plakalo za stratou niečoho,
čo sme vlastne nikdy nemali.

schopnosť vedieť, že oheň je horúci,
než sa stihneme popáliť.

Pretože postavíš si dedinku pod sopkou
je ako voliť smer a dúfať,
že tentokrát nerozkradnú eurofondy,
a byť umelcom v tejto krajine je ako,
ako umývať auto v potoku,
ktorý je zdrojom tvojej pitnej vody,
a zaujímať sa iba o svoj vlastný život
je ako postavíš svojej babke miesto rampy schody
a ešte jej navoskovať zábradlie.
pretože nečinnosť, nezáujem a
pohľad do zeme je to isté
ako sám byť tým, kto iným kradne.
Je príliš bežné nepodať ruku tomu,
kto vyzerá, že každú chvíľu spadne.

a kým budú rodičia posielat' deti
na konverznú terapiu farárom,
ktorí proti smilstvu kážu pred oltárom,
kým ich prsty putujú po detských stehnách,
kým budeme učiť deti, že nie je dôležité
sa zúčastniť, ale neprehrať,
vždy bude línia medzi dobrom a zlom
existovať iba v Dobšinského príbehoch.
pretože na sebalásku síce nepotrebuješ nikoho,
ale na nenávisť aspoň dvoch.

to zlaté pravidlo, ktoré deti recitujú na hodinách etiky,
už nenašlo v spoločenskom systéme prieniky,
a kým deti losujú lyžičky, vidličky, nože,
my hráme eniki, beniki
koľko sa márnotravnosti v nás ešte zmôže
kým sa z pravidla džungle stanú nové návyky.

Najsilnejší predsa vždy vyhráva
a narodenie nie je nič iné, než pomalá poprava,
lenže kým ľudia majú tendenciu stavať dedinky
pod sopkami
a stretávať sa v elektrárňach a električkách
a jednej domácnosti,
treba si pripomenúť, ako sa dá starať o hostí
a že každý je niekomu v živote hosťom,
preto nie je pekné páliť živé telá
a radšej spájať tie dediny a elektrárne mostom.

ĚUROPEÁN
SLAM POETRY
CHAMPIONSHIP 2024

Theresa Sperling - Germany

PITVA

Viedla som dramatický krúžok, v ktorom boli len dievčatá, a tak sme na javisku predviedli hru s názvom „Only Ophelia“ („Len Ofélia“). Počas skúšok dievčatá prešli veľmi zvláštnym procesom, o ktorom je tento text.

Bolo raz 12 dievčat, ktoré boli nádherné a každá jedna z nich bola naozaj svojím spôsobom krásna.

A každá jedna z nich chcela byť Oféliou, chcela milovať, trpieť a zomrieť.

Pretože na javisku chce byť každý niekým iným.

A tak im rozprávam o Oféliinej kráse, o láske a citoch,

a hovorím, že ak ju chcú hrať, musia ju vedieť precítiť.

Teraz každá napíše, čo sa vám na sebe páči, len tak sa dajú odbúrať a prekonať vaše nedostatky. Dievčatá sa však na mňa ticho pozerú, je to pre nich hrozne ťažké,

potom sa pozerú na seba a strany ostávajú prázdne. Lebo nemajú odvahu niečo si myslieť, niečo povedať, niečo napísať.

A ja viem, že ak teraz na niečo neprídem, budú aj naďalej mlčať.

A tak bezradne myslím na tie staré dobré časy, keď som bola ešte taká mladá a pekná ako ony a začnem sa sama seba pýtať:

Čo vtedy tak nemilosrdne zničilo môj sebaobraz?

Čo vtedy tak hrozne rozdrvilo moje sebavedomie?

A v tom sa mi vynoria spomienky:

Mám 13 rokov, keď sa pitva začína

Dobrý kamarát mi povie, že vyzerám ako decko ani zadok, ani prsia, ani boky, že som príliš chudá, A preto nie som, žiaľ, vôbec sexy.

Vďaka bohu dospejem a nabehnú mi hormóny nebudem musieť toľko jesť, sama sa zaoblím.

Veľmi blízka osoba ma v 16-tich pleskne po zadku a povie mi:

Ak budeš ďalej takto jesť, narastie ti riť, radšej trochu schudni.

Tak ja sa ďalej premávam v širšom oblečení, Chodíš oblečená ako vrece, aby si skryla riť?

Pýta sa ma o rok starší hovorca triedy,

Máš úplne skvelé telo, prečo si neveríš?

A ja sa teším ako decko a cítim sa fakt chic

Jeho kamoš dodáva a to ho nakopne: ak by sme ti na hlavu

natiahli sáčok, aj by sme ťa prefikli.

A takto to pokračuje roky, akosi to neprestáva,

Pretože ľudia veľmi radi hovoria, čo si myslia.

Kým sa nezdá, že už každý stihol okomentovať moje telo.

Kým všetky komentáre nerozpitvali moje vnútro.

A ten posledný sa mi páči najviac, ten sa dostal najhlbšie,

nemôžem si ťa, žiaľ, vziať, lebo nie si na úrovni.

Už to viac nemôžem počúvať, mám toho dosť, mala by som sa teraz brániť a ozvať sa, a vo mne sa kvasí veľa slov, ktoré starostlivo vyberám: naserte si všetci, pretože aj ja som krásna.

Môžete si ma prezeráť, súdiť a sekerou popraviť, môžete si to len myslieť alebo nahlas povedať, mám to v riti.

Všetko už bolo povedané, už ma to viac nezlomí.

Už ma to viac nezaujímá, už sa ma to nedotkne, už ma to viac nepitvá.

Trvalo to dosť dlho – byť so sebou spokojná,

A ja vidím v týchto dievčatách kľúčik prvé znaky pitvania.

A myslím si:

Toto je tak či tak len nejaké nepreniknuteľné a nie navždy bezchybné plátno taký ochranný, no pomaly zjazviteľný obal taká schránka skrývajúca vaše bohaté vnútro.

Avšak radšej nepoviem nič, ostanem ticho, pretože chcem múdro voliť slová a nič viac už nezničiť.

Tu sa postaví jedna z Ofélií a začne ostatným hovoriť, čo sa jej na nich páči

čím sú výnimočné,

a Ofélie chytia iskru a tvoria dlhé zoznamy, ktoré zaplnia stovkami

láskavých slov

a navzájom zaobalia svoje tváre a telá do textov

a vzniknú šialené texty o fialových rukách v zime a

o znamienkach v tvare Afriky

o kolóniách pieh na nosoch a o nechtoch, čo sa podobajú na lastúry

a všetky myslia len na Oféliinu krásu

pretože chcú ľuďom predstaviť jej zraniteľnosť.

Keď konečne padne opona a ony odovzdajú svoje roly navždy

stojí jedno z dvanástich dievčat v šatni.

Pozera sa do zrkadla a pozerá sa veľmi dlho

a potom s neveriacim úsmevom hovorí: pozrite, aká som krásna.

ÈÛRÒPEÀÑ
SLAM PÒETRY
CHAMPIONSHIP 2024

Gordon Powrie - Scotland

TOTO JE JEDNOZNAČNE BÁSEŇ O MAČKÁCH

Toto nie je báseň pre rodičov, ktorí zažili neočakávané nutkanie chrániť svojho tinedžera, keď začne randiť
Toto je báseň o mačkách.
Pochopiteľne.

...

Dole za naším domom je vám džungľa!
Divoký biotop plný rôznych druhov
ktoré si nažívajú pokojne a skromne
pod mojou vlúdnou zlomyseľnou rukou;
Dokonca aj líšky a potkany
Ale jeden druh
ma neustále štve

...

Mačky

...

Keď som sa prvýkrát presťahoval
bezkonkurenčným AlfaKocúrom
bol tento veľký čiernobiely prešedivený Tom;
jedno veľké protivné zelené oko dozelená
zazeralo uprene a plné zloby,
a to druhé chýbalo.

Zavreté
Vydriapané
Absolútne stelesnenie
Esa medzi kartami mačiek
Potom však jedného dňa
počujem nejakú skrumáž
Zápas
Rachot v džungli
V bloku je nová mačka...
Dexter

To všetko je mimochodom pravda.
Nevymýšľam si to len ako nejakú čudnú alegóriu, aby som
hovoril o problémoch kultúrne zdedených ideálov
patriarchálnej mužskosti.

Ts! To sotva!
Je to báseň o mačkách, predsa!

V každom prípade,

Ani jedna z mačiek nemieni ustúpiť
Takže sa z toho stane Veľké zúčtovanie
A obaja sa vrhnú na zem
krúčia sa, zmietajú sebou, škriekajú, tnú
kožušina lieta, a zuby sa do nej zabodávajú
a potom je jeden porazený!

Šedivý Tom sa otočí a dá sa na útek.
potáca sa, kríva,
priznáva, že skončil
Už som ho nikdy nevidel
potom, čo prešiel dierou v plote
Ale Dexter?
No...
Prichádza úplne iný sled
udalostí.

Kleopatra
mačka domáca
je moja mačacia zverenkyňa
pod mojou ochranou a vedením
Všetci chránenci sa však zvyknú zatúlať
a hoci sa ju stále snažím držať ďalej od sveta
predsa stále skončí pri zazeraní cez zadné okno
A potom jedného dňa
Vidím svoju Kleopatru
prítlačenu k zadnému oknu
kde je Dexter...
Stojí vonku a nebezpečne balansuje na rímse.
s tými jeho ťuťuli-muťuli pacičkami
žiadostivo sa otiera o dvojité sklo

...

Tak som povedal

...

Už aj sa prac od toho okna ty prašivec jeden!!!!

...

Ale odvážny Dexy
pred Kleopatrou flexil a napol mačacie peksy!
Ja na to:
„To čo je, Dex? Má to byť tvoj Midnight Express?
Mal som toho dost!

Tak som vyletel z domu
dolu po schodoch
a zadným vchodom von
A prepínam na režim šimpanza!
naháňam Dextera v poraste
s hrdelným revom
A od toho dňa
som držal stráž!
Nová mačka Alfa na hliadke!
Označoval som si územie krochkaním
vrčaním
a občasnými spŕškami
A ľudia hovoria

„Hej, Powerz...“

...

Si si istý, že si nezašiel trochu...

...

ďaleko?“

A ja na to:

...NIEEEEE!
A keby som ešte niekedy uvidel Dextera?
Rozkopal by som mu tie jeho malé chlpaté gule!!
Aspoň to bolo
Až do Epilógu...

Q nejaký čas neskôr Dexterovi majitelia zrejme odišli
Čo aspoň udržalo moju Kleopatru v bezpečí, aspoň som si
myslel,
Ale pravdupovediac, mal odvážnu povahu a drzý mačací
ksichtík
Čo moja žena zdôraznila, že to možno znamená, že to
naše malé bejby
má v skutočnosti dobrý vkus,
Ale to by potom znamenalo,
že všetok ten čas, čo som strávil hliadkovaním
bol na nič...

...

Aby ste vedeli...
Nenechajme sa uniesť!
Je to len o mačkách, nie?!
Predsa.